

Bakgrunn for innstilling

Johan Sverdrup fase 2, kraft fra land

Tysvær, Bokn, Rennesøy, Kvitsøy og Karmøy
kommuner i Rogaland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Equinor ASA
Referanse	201201635-119
Dato	30.08.2018
Ansvarlig	Siv Sannem Inderberg
Saksbehandler	Tanja Midtsian

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) anbefaler å gi Equinor ASA tillatelse til å bygge og drive elektriske anlegg for forsyning av Johan Sverdrup-utbyggingens fase 2 med kraft fra land. Landanleggene består av en ny omformerstasjon ved siden av eksisterende stasjon på Haugsneset i Tysvær kommune. Fra Haugsneset til Johan Sverdrup feltsenter vil det legges to sjøkabler parallelt med eksisterende sjøkabler for fase 1. Disse kablene berører i tillegg Karmøy, Bokn, Kvitsøy og Rennesøy kommuner i Rogaland fylke.

Hva tilrår NVE at det gis konsesjon til?

NVE tilrår at det gis tillatelse til bygging av en omformerstasjon på Haugsneset, bestående av et bygg med 49x79 m² grunnflate og 12,8 m høyde på tomt som ble forberedt i utbyggingsfase 1. Bygget vil huse elektriske anlegg for omforming og transformering av kraft til forsyning av Johan Sverdrup-feltet og de tre feltene Edvard Munch, Gina Krogh og Ivar Aasen på Utsirahøyden.

Fra Haugsneset og ut til Johan Sverdrup feltsenter vil det legges to ca. 200 km lange sjøkabler som skal driftes med 80 kV spenning. På prosessplattformen på Johan Sverdrup-feltet vil det etableres omformeranlegg, transformatorer og andre elektriske anlegg for videre distribuerings av kraft til øvrige brukere på Utsirahøyden.

Hvorfor tilrår NVE at det gis konsesjon til ny kraftledning?

NVE legger til grunn at Stortinget har besluttet at Johan Sverdrup og de øvrige feltene på Utsirahøyden skal forsynes med kraft fra land. Løsningene Equinor har søkt om mener vi er en fornuftig måte å oppfylle Stortingets beslutning på. Etter NVEs vurdering er det kapasitet i nettet på land til å forsyne de fire feltene med opptil 350 MW elektrisitet med forsvarlig forsyningssikkerhet.

Hvordan kan de negative virkningene av kraftledningen/anlegget reduseres?

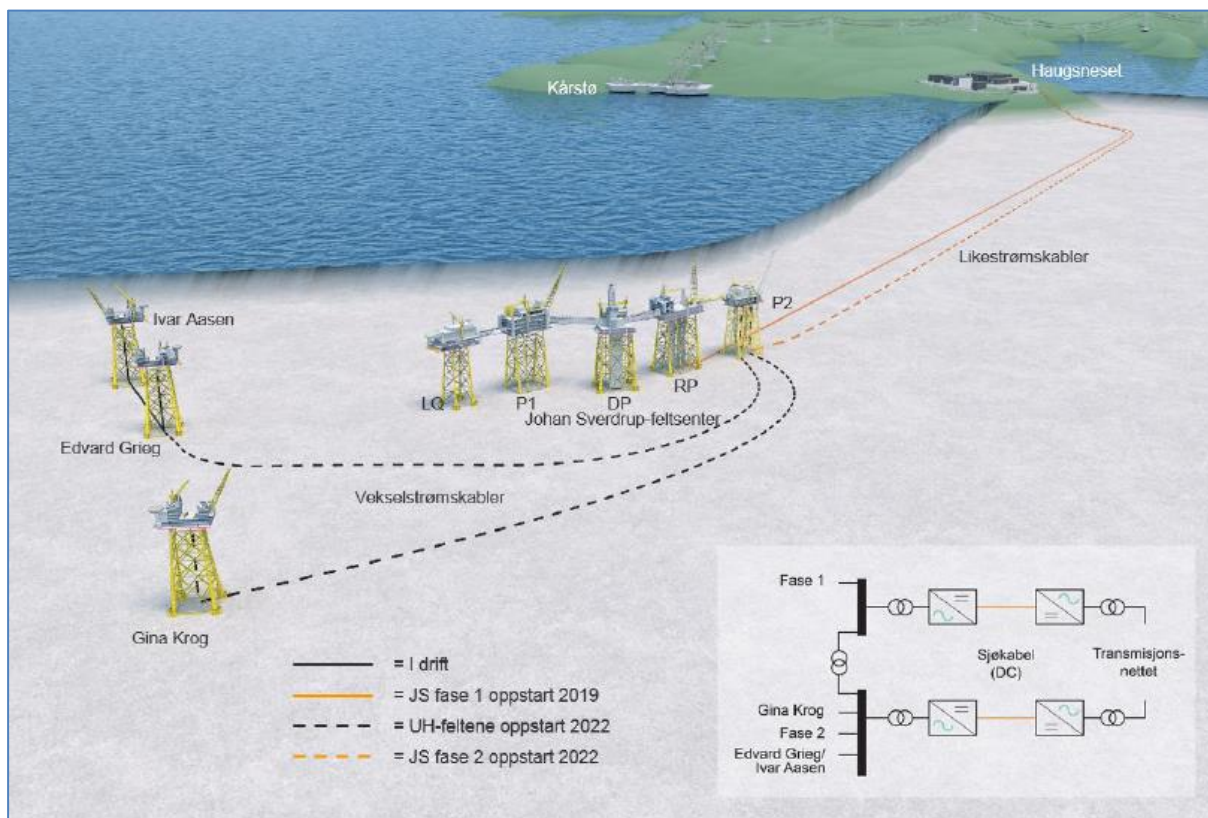
Virkningene for omgivelsene vurderes som relativt beskjedne dersom anleggsarbeidet utføres på tilfredsstillende måte. NVE anbefaler derfor at det i en konsesjon settes vilkår om at Equinor skal utarbeide en miljø-, transport- og anleggsplan, som skal beskrive hvordan hensynet til miljø og samfunn skal ivaretas under anleggsperioden og i driftsfasen. Planen skal også blant annet beskrive hvordan hensynet til norsk vårgytende sild skal ivaretas under kabelleggingen, og hvordan ulempene for reketralere skal minimeres gjennom god traséplanlegging og minst mulig bruk av steinfyllinger. I tillegg anbefaler vi at Equinor pålegges å utføre støymålinger ved nærmeste bebyggelse når anlegget er satt i normal drift, og gjennomføre støyreducerende tiltak om støyen viser seg å overstige gjeldende støyretningslinjer.

Innhold

Sammendrag	1
Innhold	2
1 Søknaden	3
1.1 Kort om fase 1 i utbyggingen	3
1.2 Omsøkte tiltak fase 2	4
2 NVEs behandling av søknaden	5
2.1 Høring av konsesjonssøknaden	5
2.2 Innkomne merknader	6
3 NVEs vurdering av søknad etter energiloven	8
3.1 Vurdering av konsekvensutredninger av elektriske anlegg i fase 2	8
3.2 Vurdering av tekniske og økonomiske forhold	9
3.2.1 Behovet for anleggene	9
3.2.2 Teknisk løsning	9
3.2.3 Virkninger for kraftsystemet på land	10
3.2.4 Tiltakets lønnsomhet	10
3.2.5 Oppsummering	11
3.3 Vurdering av virkninger for miljø og samfunn	11
3.3.1 Visuelle virkninger og støy	11
3.3.2 Naturmangfold	12
3.3.3 Skipstrafikk og fiskeri	12
3.3.4 Kulturminner	13
3.4 Andre vurderinger	13
4 NVEs avveieringer, konklusjon og innstilling til søknad etter energiloven	14
4.1 Oppsummering av NVEs vurderinger	14
4.2 NVEs innstilling	15
5 Vedlegg A - Oversikt over lovverk og behandlingsprosess	16
6 Vedlegg B - Høringsinstanser	19

1 Søknaden

Equinor ASA (tidligere Statoil) søkte 9. mars 2018, på vegne av rettighetshaverne i Johan Sverdrup-lisensen, om konsesjon etter energiloven og havenergiloven til elektriske anlegg for fase 2 til Johan Sverdrup-prosjektet. Anleggene omfatter kraftforsyning fra Haugsneset og fram til feltsenteret på Johan Sverdrup-feltet. De består av en ny omformerstasjon på Haugsneset, ett sett med likestrømskabler fra Haugsneset til feltsenteret og omformeranlegg og distribusjonsanlegg på prosessplattformen.

Figur 1 Skisse over anleggene Equinor søker om. Sjøkabler i fase 2 er vist med stiplede, oransje streker. (Kilde: Konsesjonssøknad mars 2018)

1.1 Kort om fase 1 i utbyggingen

Equinor søkte om og fikk 6. juli 2015 tillatelse fra Olje- og energidepartementet til å bygge anleggene for kraft fra land i forbindelse med utbyggingen av fase 1 av Johan Sverdrup-prosjektet. Tillatelsen omfattet følgende anlegg:

- 2 stk. ca. 200 km 80 kV sjøkabler fra Haugsneset ved Kårstø industriområde til Johan Sverdrup feltsenter
- én omformerstasjon og ilandføringsarrangement på Haugsneset, inkludert forberedelse av tomt til en omformerstasjon til for fase 2
- utvidelse av eksisterende 300 kV koblingsstasjon på Kårstø industriområde
- to sett ca. fire km lange 300 kV vekselstrøms jordkabelsett mellom omformerstasjonen på Haugsneset og bryterstasjonen på Kårstø, hvorav ett kabelsett var forberedelse til fase 2.

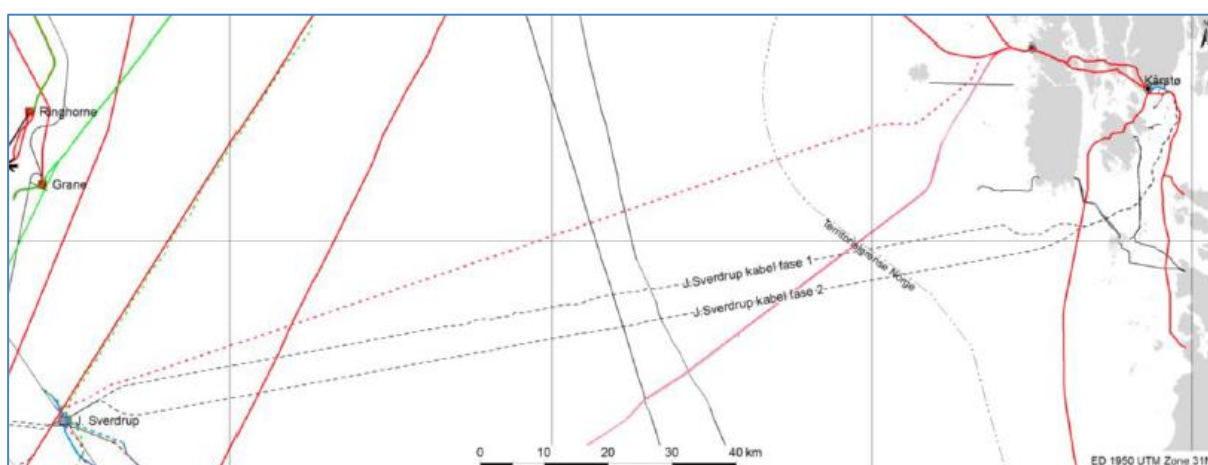
- anleggsvei, massedeponier og riggplass
- ny, ca. 850 meter permanent anleggsvei fra kommunal vei til den nye omformerstasjonen på Haugsneset
- ca. 1050 meter lang 22 kV jordkabel fra Haugaland Krafts eksisterende 22 kV ledning ved Midtbø til Haugsneset

Disse anleggene er bygget.

1.2 Omsøkte tiltak fase 2

Anleggene som omfattes av søknaden om fase 2 i Johan Sverdrup-utbyggingen er ny omformerstasjon (likeretter) på Haugsneset, sett til med likestrømskabler fra Haugsneset til Johan Sverdrup feltsenter og omformeranlegg og distribusjonsanlegg på prosessplattformen (P2). Utbyggingen må avklares etter havenergiloen og petroleumsløen, i tillegg til energiløen, som gjelder ut til grunnlinjen.

Sjøkablene er planlagt med innbyrdes avstand på ca. fem km i åpent farvann, av hensyn til anleggets sikkerhet mot brudd pga. ytre påvirkning. I Boknafjorden og inn mot land vil kablene legges vesentlig nærmere hverandre pga. terrengets naturlige beskaffenhet og for å spare areal. I landfallsområdet vil kablene legges i utsprengt grøft, forberedt i fase 1 av utbyggingen. Derfra og ut vil kablene spyles ned der det er mulig. Der bunnen er hard vil det bli lagt et lag med pukk/stein over kablene som beskyttelse, ev. også under for å unngå frie spenn. I områder med bratt sjøbunn og liten skipstrafikk/fiskeaktivitet, kan kablene ligge uten beskyttelse, opplyser Equinor i søknaden.

Figur 2 Sjøkabeltraseer fra Haugsneset til Johan Sverdrup-feltet (Kilde: Konsesjonssøknad mars 2018)

Nye anlegg på land består av omformerstasjonen, bestående av et bygg på forberedt tomt ved siden av eksisterende bygg for fase 1. Omformerstasjonen er planlagt med 79 meter lengde, 49 meter bredde og 12,8 meter høyde. Bygget vil inneholde omformer, hjelpesystemer og servicefasiliteter.

Figur 3 Omformerstasjon fase 2 sett fra nordvest og sørøst. (Kilde: Konsesjonssøknad mars 2018)

På prosessplattformen (P2) vil det etableres en omformerstasjon og stigerør for inntrekning av det nye sjøkabelsettet fra land. Det vil også etableres anlegg for å koble sammen distribusjonssystemene for fase 1 og 2 og øvrige nødvendige hjelpeanlegg. På plattformen vil det også forberedes for tilkobling av de øvrige feltene på Utsirahøyden. Disse vil selv innhente nødvendige tillatelser etter havenergilovent og petroleumsløven om å installere kabler fra egne plattformer til P2. Disse søknadene foreligger ikke per dags dato.

Landanleggene ligger i Tysvær kommune, og sjøkablene berører i tillegg sjøområder i Karmøy, Bokn, Kvitsøy og Rennesøy kommuner i Rogaland. Samlet kraftuttak fra land vil maksimalt bli 350 MW.

2 NVEs behandling av søknaden

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiløven og søknad om ekspropriasjonstillatelse etter oreigningslova. Konsesjonssøknaden og konsekvensutredningen behandles også etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger, og NVE er ansvarlig myndighet for behandling av energianlegg etter denne forskriften. Tiltaket skal også avklares etter andre sektorlover som kulturminneløven og naturmangfoldloven, i tillegg til at anlegget må merkes i henhold til gjeldende retningslinjer i forskrift for merking av luftfartshindre. En nærmere omtale av lover og forskrifter finnes i vedlegg A.

2.1 Høring av konsesjonssøknaden

Konsesjonssøknaden om anlegg for kraft fra land til Johan Sverdrup fase 2 ble sendt på høring 12. mars 2018. Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden ble satt til 25. april 2018. De berørte kommunene ble bedt om å legge søknaden med konsekvensutredning ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort i Haugesunds Avis, Tysvær Bygdeblad og Norsk lysingsblad.

En oversikt over hvem som fikk søknaden på høring går fram av vedlegg B. Olje- og energidepartementet og Norsk institutt for by- og regionforskning ble orientert om søknaden.

Equinor arrangerte et orienteringsmøte for grunneiere, naboer og Tysvær kommune på Kårstø 21. mars 2018. NVE deltok på møtet for å informere om konsesjonsprosessen. NVE befarte samtidig området ved Haugsneset.

2.2 Innkomne merknader

NVE mottok totalt 11 høringsuttalelser til søknad om anlegg for kraft fra land for fase 2 i Johan Sverdrup-utbyggingen. Equinor kommenterte uttalelsene i e-post av 15. mai 2018. Uttalelsene og Equinors kommentarer er sammenfattet nedenfor.

Tysvær kommune (25. april 2018) refererer vedtak i kommuneplanutvalget i Tysvær kommune 24. april 2018:

1. *«Anleggsvegen som følger kabeltraseen bør bli liggjande permanent dersom grunneigarane gir si tilslutning. Kommunen sine tidlegare kommentarar/vedtak i sak til teknisk utvalg 5/15 den 8.1.2015 vert oppheva. Kommunen kan vere positiv til å overta vegen dersom de blir opparbeida etter den kommunale vegnorma, inklusiv gatelys, og veggrunnen er skilt ifrå og kan overtakast vederlagsfritt og heftefritt av kommunen.*
2. *Ein føreset at det er kapasitet på nettet til eit uttak av denne storleiken, utan at det får negative konsekvensar for anna industri i nærleiken innanfor nærmaste framtid.*
3. *Det bør leggjast til rette for bruk av kjølevatnet frå omformarstasjonen. Statoil skal, saman med Tysvær kommune og andre interessentar, utgreie korleis denne ressursen kan utnyttast i næringsutvikling på Haugsneset industriområde.*
4. *Ein bør ta omsyn til naturverdiar i anleggsfasen og gjennomføra avbøtande tiltak som føreslått i konsekvensutgreiinga.*
5. *Det må gjerast tiltak mot støy i nærområdet, med omsyn til busetnad og rekreasjonsområdet Austevik, både i anleggsperioden og når anlegget er i drift.*
6. *Ved utbygging av infrastruktur (veg, vatn og avløp) må det leggjast til rette for at grunneigarane kan kopla seg på.*
7. *Ved inngåing av avtale om bruk av kommunal veg i anleggsperioden, må det takast med at skade eller forringing av vegen må utbetrast når anleggsperioden er avslutta.»*

Equinor tar kommunens innspill angående anleggsveien til etterretning og forholder seg til konsesjonsvedtak etter energiloven, der det er forutsatt av veien skal fjernes og området tilbakeføres etter at anleggsaktiviteten er ferdig. I møter med grunneiere har det framkommet ulike syn på om det er ønskelig at veien skal kunne benyttes permanent.

Utsira kommune (19. mars 2018) har ingen merknader til søknaden, ut over at de peker på at sjøkabelen vil passere Haugaland Krafts sjøkabel og fiberkabel til Utsira.

Equinor tar kommentaren til etterretning.

Statens vegvesen region vest (20. april 2018) kommenterer at landanleggene har tilkomst fra E 39, fv. 779 og fv. 798, men kan ikke se at tiltaket vil føre til vesentlige endringer i trafikkforholdene på dette veinettet.

Riksantikvaren (24. april 2018) er fornøyd med utredningen av konsekvensene for kulturminner i sjø, og minner om at ev. skipsfunn m.m. er meldepliktig etter kulturminneloven § 14 tredje ledd. Når det gjelder kulturminner på land, viser de til uttalelse fra Rogaland fylkeskommune.

Havforskningsinstituttet (25. april 2018) viser til sin høringsuttalelse til rapporten om Havvind – strategisk konsekvensutredning, og har ingen informasjon ut over det som framgår av denne rapporten.

Fiskeridirektoratet (25. april 2018) mener at anleggene i fase 2 i all hovedsak synes å ivareta fiskeriinteressene på en tilfredsstillende måte. De understreker at det er spesielt viktig at fiskeriinteressene ivaretas med hensyn til overtrålbarehet, frie spenn, begrenset bruk av steinfyllinger og lavest mulig helningsvinkel på steinfyllinger. Direktoratet ønsker at sjøkablene legges i samme trasé som kablene i fase 1. For øvrig oppfordrer de til at det tidlig opprettes dialog med lokale fiskerlag og Fiskebåt, slik at konflikter i anleggsfasen unngås. De viser til spesifikke kommentarer og vurdering av avbøtende tiltak i sin uttalelse av 16. januar 2015.

Equinor viser til sin kommentar til uttalelsen fra Fiskarlaget Vest, og tar ellers merknadene til etterretning.

Kystverket Vest (26. april 2018) opplyser at deler av sjøkabeltraseen, fra Kårstø og et stykke ut fra kysten, går i farvann som har status som hovedled, med skipstrafikk til Kårstø, Karmsundet og Stavanger-regionen og fergetrafikk. Ved Kårstø ligger to særlig viktige ankringsområder, Falkeidflæet og Hervikfjorden, hvor det ikke kan legges begrensninger. Traseene går klar av disse områdene. Kystverket understreker viktigheten av at installasjoner på sjøbunnen må holdes mest mulig samlet, for å begrense områder med restriksjoner på f.eks. ankring, og for å gi plass til andre tiltak med behov for Kårstø eller Haugsneset som landfall. Det er positivt at Equinor planlegger begge kabelsettene i samme trasé ut fra Haugsneset. Kystverket gjør oppmerksom på søknadsplikten etter havne- og farvannsloven, og sier det er behov for god dialog slik at leggefaseen blir til minst mulig ulempe for skipstrafikken innaskjærs.

Equinor tar uttalelsen til etterretning og viser for øvrig til sine kommentarer til Fiskarlaget Vests uttalelse.

Fiskarlaget Vest (4. mai 2018) er primært opptatt av den fysiske hindringen sjøkablene kan utgjøre for fiskerinæringen. De viser til Fiskeridirektoratets nettside for oversikt over registrerte gyteområder, trålområder m.m. i de kystnære områdene, men gjør oppmerksom på at ikke alle fiskeområdene er registrert, som f.eks. leppefiske og krepsefiske. Kablene må legges utenom registrerte reketrålfelt og følge eksisterende rør- og kabeltraseer. Fiskarlaget forutsetter at kablene spyles ned der det går an, eller dekkes til på en måte som ikke er til hinder for fiske. Tildekking med stein i reketrålfelt kan de ikke godta, da det vil få store konsekvenser for rekefisket, der fiskeredskapene er i kontakt med bunnen. Kablene må være overtrålbare, også der de krysser andre rør og kabler.

For å begrense tiden de ulike områdene båndlegges, må leggefartøyet tilpasse seg farten til nedspydings- og tildekkingsfartøyet, spesielt i/ved reketrålfeltet i Karmsundet. Fiskarlaget Vest forutsetter at kablene registreres på sjøkartet. Fiskerne fraskriver at ansvar for skade på kablene under fiske, og forutsetter at skade på fiskeutstyr og tapt fangsttid erstattes. De krever å få tilsendt en arbeids-/tidsplan for tiltakene i sjøområdene, slik at de kan få sendt informasjon ut til medlemmene.

Equinor sier de er innforstått med målsettingen om overtrålbarehet, minst mulig frie spenn, begrenset bruk av steinfyllinger og viktigheten av riktig steinstørrelse og helningsvinkel der steinfyllinger ikke er til å unngå. De er også oppmerksom på fiskerienes dynamikk, og at områder som er lite brukt i dag kan få større betydning senere. De har som mål å unngå å etablere unødvendige hindringer for fiskeriene. Dialogen som de har etablert med fiskerinæringen vil videreføres i neste byggetrinn. Den nye sjøkabeltraseen vil følge eksisterende trasé i Boknafjorden og nær land. I åpent farvann har Equinor valgt en avstand på fem km fra eksisterende trasé av sikkerhetsårsaker.

Avinor (26. mars 2018) har ingen merknader til søknaden om fase 2, og viser til sin uttalelse til fase 1 av utbyggingen.

LO (23. april 2018) ber om at Equinor bestreber seg på at leveranser til utbyggingen gir størst mulige ringvirkninger i Norge, og at operatørene velger å bruke rederier som fører norsk flagg under byggeaktiviteten. De har ikke merknader til de tekniske løsningene. Samtidig er LO bekymret for at Stortingets pålegg om elektrifisering av Johan Sverdrup vil bruke opp ledig nettkapasitet i regionen og føre til kostnadsøkning for den landbaserte industrien. LO ber derfor om at plan for anlegg og drift av Johan Sverdrup følges av en utredning fra Statnett om hvordan nødvendig nettutvikling til et potensielt nytt produksjonsanlegg på Hydro Karmøy skal finansieres, slik at Stortinget kan vurdere konsekvensene for landbasert industri.

Equinor sier at Johan Sverdrup utbyggingsprosjekt legger stor vekt på dialog med leverandørindustrien før anbudskonkurransene, både for å lytte, men også for å informere om hvordan industrien kan forbedre sin konkurransekraft. Den overordnede kontraktstrategien for prosjektet vil kunne sikre store nasjonale ringvirkninger, men Equinor må følge internasjonale regler for anbudskonkurranser og kontraktsinngåelser. De har allerede inngått kontrakter som har sørget for fortsatt god aktivitet hos leverandørbedrifter.

Equinor opplyser at de i dialog med Statnett avklart at uttak av inntil 350 MW til Johan Sverdrup og de andre feltene på Utsirahøyden ikke er til hinder for realisering av kjente prosjekter i den landbasert industrien.

Helga Haugsnes Borgen og Øystein Borgen (24. april 2018) er naboer til omformeranlegget og opptatt av støy fra anlegget. De ber om at det stilles krav om det skal utføres støymålinger i felt etter at anlegget er startet opp, slik at faktisk støypåvirkning på omgivelsene blir målt og dokumentert. De krever at det gjennomføres avbøtende tiltak dersom det viser seg at støyen overskrider gjeldende støykrav.

Equinor kommenterer at de vil foreta støymålinger når anleggene settes i normal drift, og vil på bakgrunn av resultatene vurdere om det er behov for ytterligere tiltak, som de opplyste om i grunneiermøte 21. mars 2018.

3 NVEs vurdering av søknad etter energiloven

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper et omsøkt prosjekt har for samfunnet som helhet. Konsesjonsmyndighetene gir konsesjon til anlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si at de positive konsekvensene av tiltaket må være større enn de negative. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

I dette kapittelet vil vi redegjøre for vår vurdering av de omsøkte anleggene og innkomne merknader. Først vurderer vi om konsekvensene med tiltaket er tilstrekkelig utredet, hvorpå vi gjennomgår tekniske og økonomiske forholdene. Deretter vurderer vi virkningene for natur, miljø og samfunn. Til slutt er det et kapittel der vi vurderer tiltak som kan redusere ulempene med tiltaket. I kapittel 4 følger deretter en oppsummering med NVEs avveininger, konklusjon og innstilling.

3.1 Vurdering av konsekvensutredninger av elektriske anlegg i fase 2

Konsekvensutredningen som lå til grunn for vedtakene i fase 1, dekker også utredning av konsekvensene av fase 2. Utredningene ble vurdert som tilfredsstillende til å kunne fatte vedtak i saken. NVE har ikke mottatt merknader til søknaden om fase 2 om at tiltaket ikke er tilstrekkelig utredet. Sammen med beskrivelsene av virkningene i søknaden av 9. mars 2018, mener NVE

beslutningsgrunnlaget er tilstrekkelig til å avgi en innstilling til vedtak om elektriske anlegg for fase 2 i utbyggingen.

3.2 Vurdering av tekniske og økonomiske forhold

NVE viser til *Bakgrunn for innstilling* for kraft fra land for Johan Sverdrup-feltet av 13. februar 2015 (NVE-ref. 201201635-77), der vi gjennomgår begrunnelsen for tiltaket, nettkapasitet og virkninger for kraftsystemet og utbyggingsløsning for fase 1 og til en viss grad fase 2. Vi vil her vurdere løsningene og virkningene av fase 2, basert på Equinors søknad, høringsinnspill og oppdatert informasjon.

3.2.1 Behovet for anleggene

Stortinget har besluttet at feltene på Utsirahøyden skal forsynes med kraft fra land, og forsyningsløsningen som er etablert i fase 1 dekker ikke det totale kraftbehovet. Fase 2 er derfor nødvendig for å oppfylle Stortingets beslutning. Da kraftbehovet vil variere over tid, støtter NVE Equinors valg om å legge inn en ekstra margin i dimensjonering av fase 2-anleggene. Kapasitetsøkningen fra 165 til 200 gir kun små endringer i størrelse og investeringskostnad, og er derfor en fornuftig løsning, etter NVEs vurdering. Vi viser til samtidig til vurderingene av virkninger for kraftsystemet på land, i kapittel 3.2.3.

3.2.2 Teknisk løsning

Fase 2 av Johan Sverdrup-utbyggingen omfatter følgende anlegg:

- Nytt HVDC (High Voltage Direct Current)-omformeranlegg på Haugsneset, som tidligere beskrevet. Bygningen vil huse transformatorceller, omformerhall, reaktorhall, kjøleanlegg, hjelpesystemer og servicefasiliteter. Stasjonen vil ha 300 kV bryteranlegg og mates fra eksisterende 300 kV kabelforbindelse mellom Kårstø og Haugsneset.
- To ca. 200 km likestrømskabler mellom Haugsneset og Johan Sverdrup-feltsenter, med 80 kV overføringsspenning. Kablene vil være dimensjonert for overføring av i overkant av 200 MW og være av typen XLPE. Fiberkabler for kommunikasjon og styring av anleggene vil bli installert samme med strømkablene.
- HVDC-omformeranlegg på prosessplattformen (P2), tilsvarende anlegget på land, med to 128 MVA transformatorer, dimensjonert for 110 kV AC driftsspenning.
- 110 kV distribusjonsanlegg på P2, som tilknyttes omformeranlegget via en 110 kV samleskinne, som skal distribuere strøm til Johan Sverdrup-anleggene og øvrige felt på Utsirahøyden.
- Nødvendige brytere, transformator- og hjelpeanlegg.

Første fase ble dimensjonert for en kraftoverføring på 100 MW. Det er forventet å være behov for ytterligere 165 MW i fase 2. Equinor ønsker å installere en kapasitet på 200 MW i fase 2, slik at de kan tilby 35 MW til eventuelle nye brukere ved oppstart av fase 2, uten store kostnadsøkninger. Den økte kapasiteten fører bare til mindre endringer, som større utstyrrom og kjølesystem.

Omformerstasjonen bygges med 300 kV bryteranlegg. Ved eventuell framtidig oppgradering til 420 kV i nettet i området, vil Equinor installere 420/300 kV transformator inn til Kårstø, da de mener er den mest lønnsomme løsningen. Equinor har estimert investeringskostnadene for de elektriske anleggene de har søkt om i fase 2, til 6–8 milliarder kroner.

NVE registrerer at omformeranlegget og likestrømskablene i fase 2 har samme teknisk løsning som anlegget i fase 1, som ble grundig vurdert og støttet i konsesjonsbehandlingen av fase 1. Vi finner det fordelaktig at Equinor velger samme teknologi i begge fasene, slik at de kan nyttiggjøre seg erfaringer fra første fase. NVE legger også til grunn at Equinor har gitt en god begrunnelse for valgt størrelse på omformerstasjonen, og vi har ingen innvendinger til disse. Å bygge omformerstasjon og sjøkabler for fase 1 og 2 parallelt, men som separate anlegg, gir blant annet økt forsyningssikkerhet om feil skulle oppstå og mulighet for å utnytte feltenes ressurser mer optimalt.

3.2.3 *Virkninger for kraftsystemet på land*

Kraftbehovet for første og andre fase vil gi et samlet maksimalt kraftuttak på 350 MW fra Kårstø, hvorav overføringstapet er estimert til om lag 50 MW. Profilen på kraftuttaket er bestemt av produksjonen på feltene og vil variere over tid. I søknaden opplyser Equinor at Statnett har gjennomført mindre forbedringstiltak i nettet og planlegger flere, slik at fase 2 av utbyggingen kan tilknyttes som planlagt i 2022. Equinor opplyser også om at omformerstasjonen kan brukes til dynamisk spenningsregulering i overliggende nett, med et mulig bidrag fra fase 2 med 50–100 MVar. For øvrig viser beregninger at anlegget vil holde seg innenfor kravene til harmoniske forstyrrelser, med akseptabelt spenningsfall og hurtig gjenoppretting ved kortslutningsfeil som fører til store spenningsfall.

Haugalandet er et underskuddsområde med mye industri, lite produksjon og begrenset nettkapasitet. Det er ifølge Statnetts nettutviklingsplan identifisert planer om forbruksvekst i kraftintensiv industri på opp mot 1150 MW i dette området, men flere av planene er usikre. Statnett uttaler at dagens nett kan forsyne en forbruksøkning på ca. 400 MW med N-1 forsyningssikkerhet. N-1 forsyningssikkerhet betyr at forsyningen kan opprettholdes om det inntreffer én feil i nettet. Haugaland Kraft skriver i sin kraftsystemutredning fra 2016 at dagens nett kan forsyne fase 1 og 2 av Johan Sverdrup-utbyggingen, i tillegg til Hydros pilotanlegg for aluminiumsproduksjon, som allerede er satt i drift. En vekst ut over dette vil kreve omfattende netttiltak. Dersom Hydro utvider pilotanlegget til et fullskala produksjonsanlegg, må det etableres en ny transmisjonsnettledning inn til området. Dette er noe LO også er opptatt av i sin uttalelse til søknaden. Statnett planlegger nå en ny ledning til området, og Statnett planlegger å sende konsesjonssøknad for denne forbindelsen ved årsskiftet 2018/2019.

Med dagens nett får Johan Sverdrup-utbyggingen N-1 forsyningssikkerhet, men ikke N-2. Det betyr at forsyningssikkerheten vil være svekket under nettrevisjoner. Dersom det ikke iverksettes andre tiltak, kan dermed forbruket på Utsirahøyden bli koblet ut om det oppstår en feil i nettet under revisjon. NVE legger til grunn at Statnett og Equinor i dialog finner løsninger som gir Johan Sverdrup og de øvrige feltene på Utsirahøyden tilstrekkelig forsyningssikkerhet.

Selv om Equinor meddeles konsesjon til å bygge anleggene, betyr ikke det at de kan reservere nettkapasitet fram til anleggene bygges. Dette spørsmålet må avklares med netteier, som må investere i nødvendige netttiltak om det skulle bli konkurranse om nettkapasiteten. Nettselskapet er pålagt å sikre at tildeling av kapasitet skjer etter objektive og ikke-diskriminerende vilkår.

3.2.4 *Tiltakets lønnsomhet*

NVE legger til grunn at Stortinget har vedtatt at feltene på Utsirahøyden skal elektrifiseres med kraft fra land, og vi vurderer derfor ikke tiltakets lønnsomhet. Vi har derimot vurdert om Equinor har valgt de beste teknisk-økonomisk løsningene. Vurderingene er i stor grad basert på en sammenligning med fase 1, og vi finner det generelt fordelaktig at de samme løsningene velges for fase 2. I første fase ble det tilrettelagt og forberedt for en del av fase 2-utbyggingen. For eksempel ble det lagt jordkabler fra

Kårstø til Haugsneset og forberedt tomt for omformerstasjonen i fase 2. Vi merker oss at kostnadene i fase 1 i ettertid har vist seg å bli lavere enn forventet, ifølge Equinor pga. gode markedsbetingelser og god prosjektgjennomføring.

3.2.5 Oppsummering

NVE mener Equinor har søkt om hensiktsmessige tekniske og økonomiske løsninger for fase 2 på Utsirahøyden. Vi er enig med Equinor i at det er gunstig å velge de samme løsningene for fase 2 som fase 1. Å ta høyde for variasjoner og økninger i kapasitetsbehovet på Utsirahøyden ved å velge løsninger som gir 200 MW kapasitet fra land, er etter NVEs vurdering fornuftig. Forutsatt at Equinors egne krav til forsyningssikkerhet er ivarettatt, vurderer NVE at kraftnettet på land per i dag har kapasitet til å forsyne Utsirahøyden med ytterligere 200 MW.

3.3 Vurdering av virkninger for miljø og samfunn

3.3.1 Visuelle virkninger og støy

Visuelle virkninger av anleggene i fase 2 består i en ny omformerstasjon, som tidligere beskrevet. Stasjonen plasseres på planert og forberedt tomt, og innenfor permanent sikringsgjerde etablert som en del av fase 1. I anleggsperioden vil det være behov for kontorbrakker/spisebrakker og lagringsområder på et område som ligger nord for omformerstasjonene. Omformerstasjonen er et stort bygg, som tidligere illustrert, med grunnflate på 79x49 m² og høyde på 12,8 m. Det betyr at det for beboere og brukere av områdene blir to bygninger som er tilnærmet like store i området, mot én bygning i dag. De vil være godt synlige elementer i landskapet, både sett fra land og fra sjøen. Endringen var allikevel størst i forbindelse med etablering av den første omformerstasjonen i området som den gang var forholdsvis uberørt. Etter vår vurdering vil etablering av stasjon nr. 2 ha mindre å si for den visuelle opplevelsen av Haugsneset, både for beboere og andre brukere av området.

De elektriske anleggene avgir støy til omgivelsene. Støyen vil ikke overstige gjeldende støyretningslinjer, skriver Equinor i søknaden. Beregninger viser at høyeste støynivå i driftsfasen vil kunne bli opp mot 38–40 dBA ved de nærmeste boligene. Equinor opplyser at det kan iverksettes avbøtende tiltak for å redusere støyen ved behov.

I anleggsperioden vil byggeaktiviteten gi støy, både i form av økt trafikk på veien og selve byggingen, men mindre enn i utbyggingsfase 1, da det også ble lagt jordkabel mellom Kårstø og Haugsneset. Støyen knyttet til byggeaktiviteten vil være tidsavgrenset.

Naboer til anlegget ber om at det utføres støymålinger etter at anlegget er startet opp, og at det gjennomføres avbøtende tiltak dersom det etter målingene viser seg at støyen overskrider gjeldende støykrav. Også Tysvær kommune ber om at tiltak mot støy gjennomføres av hensyn til bebyggelse og rekreasjonsområdet Austevik.

NVEs registrerte på befaring i området at støyen fra eksisterende transformatoren er godt hørbar fra nærmeste bebyggelse. Selv om støyretningslinjene ikke overskrides, kan denne typen støy oppleves belastende for de nærmeste naboene til anleggene på Haugsneset. Statoil har kommentert at de er innstilt på å foreta støymålinger ved nærmeste bebyggelse etter at anleggene er satt i drift, og vil vurdere behovet for støyreduserende tiltak. NVE mener Equinor bør etterprøve de foretatte støyberegningene ved å gjennomføre målinger når anlegget er i normal drift, og foreslår at det i en konsesjon settes vilkår om det. Om målingene skulle vise seg at støyen overstiger gjeldende retningslinjer for støy, vil NVE anbefale at Equinor pålegges å gjennomføre støyreduserende tiltak.

Vi legger for øvrig til grunn at fase 2 innebærer mindre anleggsarbeid enn fase 1, da det både ble anlagt vei og jordkabler fra Kårstø til Haugsneset. Støy i forbindelse med anleggsvirksomheten vil være forbigående og foregå på dagtid. Vi ser derfor ikke behov for å anbefale konkrete vilkår om støy i anleggsperioden.

3.3.2 Naturmangfold

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal lovens prinsipper i §§ 8–12 legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. Opplysninger i konsekvensutredningen og søknaden fra oktober 2014 og søknaden av mars 2018 gir sammen med innkomne uttalelser, et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere konsekvensene for naturmangfoldet på land og i sjøen. Vi viser i den forbindelse til vurderingene i *Bakgrunn for innstilling* av februar 2015, der virkningene av utbyggingsfase 1 og til dels fase 2 er vurdert, herunder samlet belastning iht. naturmangfoldloven § 10. Tilsvarende vurderinger gjør seg gjeldende for planene i fase 2.

På land vil virkningene av den nye anleggene være ubetydelige, da den nye omformerstasjonen etableres på ferdig planert tomt. Området er allerede forberedt for den nye bygningen. I sjøen vil kablene legges parallelt med kablene for fase 1, med ca. 5 km innbyrdes avstand i åpent farvann. Det betyr et større arealbeslag på sjøbunnen, mens selve kabelleggingen vil ha samme virkninger som i fase 1, dvs. ev. forstyrrelser i gyting og hekking. Nærmere land vil kablene legges tettere, pga. sjøbunnens topografi og for å unngå å beslaglegge store arealer i områder som brukes av mange interesser. Alt i alt forventes ikke kablene på sjøbunnen å gi vesentlige negative virkninger for arter eller økosystemet. NVE viser til tidligere innspill om at kabelleggingen bør gjennomføres utenom gyteperioden for sild i februar–april, og anbefaler at det i en konsesjon settes vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan. Denne skal blant annet beskrive hvordan det kan tas hensyn til gytende sild under kabelleggingen.

3.3.3 Skipstrafikk og fiskeri

Sjøkablene vil ligge parallelt med kablene i fase 1, som ifølge konsekvensutredningen vil krysse områder som benyttes til fiske etter et stort antall arter med mange ulike fiskeredskaper. For fiskefaunaen vurderes virkningene av kablene som ubetydelige, forutsatt at kablene nedlegges utenom gyteperiodene. I anleggsfasen vil alle typer fiske kunne bli berørt i form av krav til avstand til kabelleggingsfartøyet i en sone på ca. 500 meter fra fartøyet. Vi viser til vurderingene i *Bakgrunn for innstilling* av 13. februar 2015. Daglig aktpågivenhetssone vil utgjøre inntil 10 km², gitt en gjennomsnittlig leggehastighet på 10 km per dag. I tillegg kommer steindumping i de områdene det er nødvendig. I driftsfasen vil sjøkablene ikke utgjøre en hindring for fiske der de ligger stabilt og nedgravd. Steinfyllinger kan imidlertid skape problemer for tråldredskaper, som reketrålere.

Fiskeridirektoratet understreker at det er spesielt viktig at det sørges for overtrålbarhet om det blir nødvendig å legge dem gjennom reketrålfelt. Dvs. minst mulig bruk av steinfyllinger, frie spenn og lavest mulig helningsvinkel på steinfyllinger. Direktoratet ønsker at sjøkablene legges i samme trasé som kablene i fase 1. Fiskarlaget Vest krever at kablene legges utenom registrerte reketrålfelt og følger eksisterende rør- og kabeltraseer. De forutsetter at kablene spyles ned der det går an, eller dekkes til på en måte som ikke er til hinder for fiske. Videre understreker de at det er viktig at båndlagte områder i forbindelse med kabelleggingen må begrenses, spesielt i/ved reketrålfeltet i Karmsundet. Fiskarlaget Vest forutsetter at kablene registreres på sjøkartet.

Equinor vil tilstrebe minst mulig frie spenn og bruk av steinfyllinger, slik at kablene ikke er til hinder for bruk av tråldredskaper. De er oppmerksomme på at riktig steinstørrelse og helningsvinkel er viktig

der steinfyllinger ikke er til å unngå. Målet er å unngå å etablere unødvendige hindringer for fiskeriene, og Equinor vil opprettholde dialogen som de har etablert med fiskerinæringen gjennom fase 2 av utbyggingen.

NVE legger til grunn at det i fase 2 av utbyggingen tas tilsvarende hensyn som i fase 1, i dialog med fiskerinæringen. På samme måte som for fase 1, anbefaler vi at miljø-, transport- og anleggsplanen beskriver hvordan ulempe for reketrålere kan minimeres gjennom god traséplanlegging og minst mulig bruk av steinfyllinger. Hvis dette gjøres på en god måte, vil de samlede virkningene for fiskeriene være små som følge av sjøkablene, etter NVEs vurdering.

På samme måte som for fiskeriene, vil begrensninger i skipstrafikken under kabelleggingen være en ulempe. I driftsfasen vil de negative virkningene være ubetydelige, da ingen viktige ankringsområder berøres av traseene. Blant annet går kablene klar av de to særlig viktige ankringsområdene Falkeidflæet og Hervikfjorden, som Kystverket Vest nevner. Kystverket understreker viktigheten av at installasjoner på sjøbunnen må holdes mest mulig samlet, for å begrense områder med restriksjoner på f.eks. ankring, og for å gi plass til andre tiltak med behov for Kårstø eller Haugsneset som landfall. De mener derfor at det er positivt at Equinor planlegger begge kabelsettene i samme trasé ut fra Haugsneset. Kystverket understreker også at det er behov for god dialog slik at leggefase blir til minst mulig ulempe for skipstrafikken innaskjærs.

Tilsvarende som i fase 1, er det NVEs vurdering at kabelleggingen i et begrenset tidsrom vil påføre skipsfarten i de berørte områdene restriksjoner pga. avstandskrav til leggefartøy og steindumpingsfartøy, men de forbigående ulempe vurderes som små. Som Kystverket peker på, er det viktig at Equinor holder kontakt med og informerer berørte interesser løpende under anleggsperioden.

3.3.4 Kulturminner

På land vil omformerstasjonen plasseres på forberedt og planert tomt, og inngrepene på vil ikke ha virkninger for kulturminner. I likhet med fase 1, forventes det ikke at sjøkablene vil få konsekvenser for kulturminner i sjø. Riksantikvaren er tilfreds med de utførte utredningene, og minner om meldeplikten dersom det blir gjort skipsfunn eller tilsvarende. NVE legger til grunn at sjøkablene ikke vil berøre kjente kulturminner.

3.4 Andre vurderinger

I forbindelse med fase 1, etablert Equinor en midlertidig anleggsvei langs kabeltraseen. Anleggsveier som Equinor kun har behov for i anleggsperioden, forutsettes fjernet og terrenget istandsatt etter anleggsperiodens slutt. Tysvær kommune er opptatt av at anleggsveien kan ha en verdi for lokalsamfunnet om den blir liggende. De ber om å få overta veien vederlagsfritt, ferdig opparbeidet etter kommunal veinorm, med gatelys og fraskilt fra de private eiendommene den ligger på. Equinor registrerer at grunneierne har ulike syn på om veien bør forbli. De vil forholde seg til tillatelse til midlertidig anleggsvei etter energiloven, og legger til grunn at veien skal fjernes og området tilbakeføres til opprinnelig tilstand etter at anleggsaktiviteten er avsluttet.

NVE er energimyndighet, med ansvar for konsesjonsbehandlingen etter energiloven. Etter energiloven kan det gis tillatelse til elektriske anlegg eller anlegg som er nødvendige for bygging og drift av elektriske anlegg, som for eksempel midlertidige og permanente anleggsveier. Equinor har redegjort for at de ikke har behov for denne veien etter anleggsperiodens slutt, og NVE har dermed ikke anledning til å anbefale at det gis tillatelse til en permanent vei i dette tilfellet. Det er etter energiloven en forutsetning av midlertidige anlegg skal fjernes og området istandsatt etter anleggsperiodens slutt.

Om veien skal beholdes, må arealbruken avklares etter plan- og bygningsloven med kommunen som myndighet. Overdragelse av veien fra Equinor og grunneiere til kommunen kan skje etter avtale mellom partene.

Tysvær kommune ber også om at det tilrettelegges for at kjølevannet fra omformerstasjonen kan utnyttes i forbindelse med næringsutvikling på Haugsneset næringsområde. Kommunen ønsker også at grunneierne skal kunne koble seg på infrastruktur, som vei, vann og avløp, som etableres på Haugsneset. NVE legger til grunn at det kan inngås privatrettslige avtaler om hvordan bruk av kjølevann og infrastruktur kan utnyttes av andre interesser, om det skulle bli aktuelt.

LO er opptatt av at utbyggingen skal gi størst mulige ringvirkninger i Norge, og at Equinor velger norske leverandører til prosjektet. Equinor sier de må følge internasjonale regler for anbudskonkurranser og kontraktsinngåelser, men er interessert i at prosjektet skal gi store nasjonale ringvirkninger. Derfor har de dialog med leverandørindustrien før anbudskonkurransene. NVE tar til etterretning LOs forventning, og registrerer at Equinor er opptatt av det samme, innenfor det regelverket de er bundet av.

4 NVEs avveiinger, konklusjon og innstilling til søknad etter energiloven

NVE har vurdert Equinors søknad om å få bygge anlegg for kraft fra land til Johan Sverdrup-utbyggings fase 2. Anleggene i fase 2 omfatter en ny omformerstasjon på forberedt tomt på Haugsneset og ett sett sjøkabler med ca. 200 MW kapasitet fra Haugsneset til Johan Sverdrup feltsenter. Vi har i dette notatet redegjort for vurderingsgrunnlag og tekniske, økonomiske, samfunns- og miljømessige virkninger.

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper det omsøkte prosjektet har for samfunnet som helhet. Det kan innvilges konsesjon til prosjekter som anses som samfunnsmessig rasjonelle, det vil si hvis de positive virkningene ansees som større enn de negative, jf. energiloven § 1. NVE vil presisere at vi i vurderingen av denne saken ikke fullt ut vurderer de samfunnsmessige virkningene, da elektrifiseringen av Johan Sverdrup og de øvrige tre feltene på Utsirahøyden kun er en liten del av et stort petroleumsprosjekt med store økonomiske og klimamessige problemstillinger. NVE begrenser derfor sine vurderinger til virkningene av elektrifiseringsprosjektet for kraftsystemet og lokale miljø- og arealvirkninger.

4.1 Oppsummering av NVEs vurderinger

Bakgrunnen for søknad om konsesjon er at det er behov for ytterligere kraft fra land til Johan Sverdrup-feltet og øvrige felt på Utsirahøyden, slik det var forutsatt i vedtak om kraft fra land til utbyggingsfase 1. Beslutningen om at feltene skal forsynes fra land ble tatt av Stortinget, og ligger til grunn for vurderingene vi har gjort. Vi legger i vurderingene til grunn at tillatelsen til utbyggingsfase 1 legger føringer for vurderingene av fase 2, blant annet med tanke på tilknytningspunkt på land.

NVE mener Equinor har søkt om hensiktsmessige tekniske og økonomiske løsninger for fase 2, og at løsningen tar høyde for variasjoner og økninger i kapasitetsbehovet på Utsirahøyden. NVE mener at kraftnettet på land per i dag har kapasitet til å forsyne Utsirahøyden med ytterligere 200 MW.

Virkningene for miljø og samfunn som følge av anlegg for kraftforsyning fra land til utbyggingsfase 2, vurderer NVE som små. På land er inngrepene i all hovedsak gjennomført i forbindelse med utbyggingsfase 1, men ny omformerstasjon vil være godt synlig fra land og fra sjøen. Støy fra landanleggene forventes å ligge under gjeldende støyretningslinjer, men NVE mener beregningene bør etterprøves med støymålinger i normal drift. Om støyen skulle vise seg å overstige retningslinjene ved

nærmeste bebyggelse, anbefaler vi at Equinor pålegges å gjennomføre støyreducerende tiltak. I anleggsperioden vil trafikk og byggeaktivitet gi forstyrrelser av forbigående art i miljøet rundt Haugsneset.

Sjøkablene forventes i anleggsfasen å medføre restriksjoner i skipstrafikk og fiskeaktivitet som følge av avstandskrav til leggefartøy. Disse ulempene er kortvarige og flytter seg fra en dag til neste. God dialog med interessene som bruker sjøområdene er en forutsetning for god gjennomføring. I driftsfasen vil selve kablene gi ubetydelige ulemper for naturmangfold, fiskerier eller skipstrafikk, forutsatt at anbefalte vilkår tas inn i anleggskonsesjonen. NVE anbefaler at det settes vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan, som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Planen skal blant annet beskrive hvordan anleggsperioden kan tilpasses for å ta hensyn til norsk vårgytende sild i gyteperioden, og hvordan ulempene for reketralere kan minimeres gjennom traséplanlegging og minst mulig bruk av steinfyllinger. NVE vurderer på denne bakgrunn de samlede negative virkningene av sjøkablene som små.

4.2 NVEs innstilling

I medhold av energiloven, anbefaler NVE at Equinor får konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg i Tysvær, Karmøy, Bokn, Kvitsøy og Rennesøy kommuner i Rogaland fylke:

- Ett kabelsett, bestående av to ca. 200 km lange 80 kV likestrøms sjøkabler med ca. 200 MW overføringskapasitet fra Haugsneset til Johan Sverdrup feltsenter
- En ny omformerstasjon med ca. 49x79 m² grunnflate og ca. 12,8 m høyde, med nødvendige elektriske anlegg for omforming og transformering av kraft

NVE anbefaler at det i konsesjonen blant annet stilles vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan) i henhold til NVE veileder. Den skal beskrive hvordan hensynet til miljø og samfunn skal ivaretas under anleggsarbeid og i driftsfasen. Spesielt skal den beskrive og vurdere de hensynene som er oppsummert i kapittel 4.1, knyttet til hensynet til gytende sild og reketraling. I tillegg anbefaler vi at Equinor pålegges å utføre støymålinger ved nærmeste bebyggelse når anlegget er satt i normal drift, og gjennomfører støyreducerende tiltak om støyen viser seg å overstige gjeldende støyretningslinjer.

For øvrig viser NVE til forslag til anleggsconsesjon, der elektriske anlegg og foreslåtte vilkår er inntatt.

5 Vedlegg A - Oversikt over lovverk og behandlingsprosess

A.1 Energiloven

For å bygge, eie og drive elektriske anlegg kreves det konsesjon etter energiloven § 3-1. NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge og drive elektriske anlegg, herunder kraftledninger og transformatorstasjoner. Energilovens virkeområde gjelder ut til grunnlinjen. Da Johan Sverdrup-utbyggingen, inkludert kraftforsyningsløsningen, skal behandles av Olje- og energidepartement, har Olje- og energidepartementet i denne saken bedt NVE om å avgi en innstilling til vedtak. Denne behandles sammen med plan for anlegg og drift (PAD) etter petroleumsloven, jf. omtale i avsnitt A.3.4 under.

A.3 Samordning med annet lovverk

A.3.1 Plan- og bygningsloven

Kraftledninger og transformatorstasjoner med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1 er ikke omfattet av lovens plandel. Lovens krav til konsekvensutredninger og krav til kartfesting gjelder fortsatt. NVE er ansvarlig myndighet for behandling av energianlegg etter forskrift om konsekvensutredninger. Equinor utarbeidet konsekvensutredning for hele utbyggingen (fase 1 og 2) i forbindelse med søknaden om fase 1.

Det at kraftoverføringsanlegg med anleggskonsesjon etter energiloven er unntatt fra øvrige bestemmelser i plan- og bygningsloven betyr at:

- konsesjon kan gis uavhengig av planstatus
- det ikke skal utarbeides reguleringsplan eller gis dispensasjon
- det ikke kan vedtas planbestemmelser for slike anlegg

Vedtak om elektriske anlegg som krever anleggskonsesjon skal kun fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Statlige, regionale og lokale myndigheter får etter ikrafttredelse av den nye loven innsigelsesrett og klagerett på NVEs konsesjonsvedtak etter energiloven, jf. energiloven § 2-1.

Behandlingsreglene for kraftledninger skal praktiseres for elektriske anlegg med tilhørende konstruksjoner og nødvendig adkomst. Dette innebærer at adkomstveier som er nødvendig for driften av energianleggene skal inntegnes på konsesjonskartet, behandles samtidig med anlegget for øvrig og inngå i konsesjonsvedtaket. Disse skal ikke behandles etter plan- og bygningsloven, under forutsetningen at disse veiene gis en betryggende behandling etter energiloven, der berørte interesser gis mulighet for å gi sine innspill. Veier som ikke inngår i prosessen fram til konsesjonsvedtaket, skal framlegges i detaljplaner som følger opp konsesjonsvedtaket, eller behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven.

Selv om nettanlegg kan etableres uavhengig av innholdet i eksisterende arealplaner, betyr ikke at det er likegyldig for utbygger eller NVE hvilken arealbruk som berøres og hvilke planer som foreligger. Eksisterende bruk av arealene er som før en viktig del av de reelle hensynene som skal ivaretas når alternative traseer vurderes og en konsesjonsavgjørelse fattes. Foreliggende regulering til vern kan for eksempel være en viktig grunn til å unngå dette arealet, men planen gir ingen absolutte krav om å unngå arealet.

Elektriske anlegg som er unntatt fra plan- og bygningsloven skal i kommunale plankart fremtre som hensynssoner, noe som betyr at det skal registreres kraftledninger med tilhørende byggeforbudssoner i samsvar med regelverket til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. På kart vil ledninger være vist som et skravert område. Tidligere framstilling av ledninger som planformål (spesialområde, fareområde) med egne farger skal fases ut. Planformål ved ledninger skal framstilles ut fra forutsatt bruk av arealet i området for øvrig.

Kraftledninger med anleggskonsesjon er også unntatt fra byggesaksdelen i plan- og bygningsloven. Unntaket gjelder elektriske anlegg, som er en fellesbetegnelse på elektrisk utrustning og tilhørende byggtekniske konstruksjoner. Konstruksjoner som ikke har betydning for drift og sikkerhet ved de elektriske anleggene vil derfor omfattes av byggesaksbestemmelsene. Enkelte byggverk tilknyttet transformatorstasjoner vil dermed fortsatt kunne kreve byggesaksbehandling fra kommunen. I denne saken har ikke Equinor søkt om slike byggverk.

A.3.2 Kulturminneloven

Alle fysiske inngrep som direkte kan påvirke kulturminner eller kulturlandskap, skal avklares mot kulturminneloven (kulml.) før bygging. Generelt skal det være gjennomført undersøkelser i planområdet for å avdekke mulige konflikter med automatiske fredete kulturminner, jf. kulml. § 9. Eventuelle direkte konflikter mellom det planlagte tiltaket og automatisk fredete kulturminner, må avklares gjennom en dispensasjonssøknad etter kulturminneloven.

A.3.3 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft den. 1. juli 2009, og skal erstatte blant annet naturvernloven. Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i framtiden, også som grunnlag for samisk kultur. Loven fastsetter alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk, og skal samordne forvaltningen gjennom felles mål og prinsipper. Loven fastsetter videre forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Prinsippene i naturmangfoldloven skal trekkes inn i den skjønnsmessige vurderingen som foretas når det avgjøres om konsesjon etter energiloven skal gis, til hvilken løsning og på hvilke vilkår. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av begrunnelsen hvordan prinsippene om bærekraftig bruk er anvendt som retningslinjer. Tiltakets betydning for forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer eller arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 drøftes der det er aktuelt. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

A.3.4 Petroleumsfoldloven

Plan for anlegg og drift (PAD) for Johan Sverdrup fase 2 med kraftforsyning sendes til Olje- og energidepartementet samtidig med innstilling etter energiloven til søknad om anlegg om kraftforsyning fra land.

A.3.5 Havenergiloven

Havenergiloven av 4. juni 2010 har som formål å legge til rette for utnyttelse av fornybare energiressurser til havs i samsvar med samfunnet målsettinger, og for at energianlegg bli planlagt, bygd og disponert slik at hensynet til energiforsyning, miljø, trygghet, næringsvirksomhet og andre interesser blir ivaretatt. Loven gjelder fornybar elektrisitetsproduksjon og omforming og overføring av elektrisk energi til havs. Virkeområdet er norsk sjøterritorium utenfor grunnlinjene og på kontinentalsokkelen. Myndighet etter havenergiloven er Olje- og energidepartementet. Havenergiloven har eget krav om konsekvensutredning. Tidligere omtalte konsekvensutredning er av Olje- og energidepartementet vurdert å være dekkende for behovet for utredninger etter havenergiloven, både for fase 1 og 2 av utbyggingen.

6 Vedlegg B - Høringsinstanser

Advokatfirmaet Harris DA
Avinor AS
Bokn kommune
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) - Region Vest
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) - Tønsberg
Fiskarlaget Vest og Sør-Norges Notfiskarlag
Fiskebåt - Avdeling Haugesund
Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL)
Fiskeridirektoratet
Fiskeridirektoratet Region Vest
Forsvarsbygg
Forsvarsdepartementet
Fraktestartøyenes rederiforening
Fylkesmannen i Rogaland
Gassco AS
Geir Inge Waage
Greenpeace
Haugaland Kraft AS
Haugesundsregionenes Næringsforening
Havforskningsinstituttet
Helga Haugsnes Borgen
Industri Energi - Stavanger
Karmøy Fiskarlag
Karmøy kommune
Kvitsøy kommune
Kystverket
Kystverket Vest
Landsorganisasjonen i Norge
Luftfartstilsynet
Marine Harvest Norway AS
Miljødirektoratet
Miljøstiftelsen Bellona
Natur og Ungdom
Naturvernforbundet i Rogaland
Norges fiskarlag
Norges Miljøvernforbund
Norges Naturvernforbund
Norges Rederiforbund
Norsk Hydro ASA
Norsk Maritimt Museum
Norsk Ornitologisk Forening
Oljedirektoratet
Petroleumstilsynet
Rennesøy kommune
Riksantikvaren
Rogaland fylkeskommune

SKL Nett AS
Statens Vegvesen Region Vest
Statens Vegvesen Vegdirektoratet
Statnett SF
Statoil ASA
Stavanger maritime museum
Stiftelsen Norsk Institutt For Naturforskning Nina
Sør-Norges Trålerlag
Telenor Asa
Tysvær kommune
Utsira kommune
Vestnorsk havbrukslag
WWF Norge AS
Zero Emission Resource Organisation AS